

**Sang-
poetene**

Lø 27 sep kl 18 Husk!
Grunnlovsjubileet feires
på Lokalet (påmelding).
Dansk aften med Birgitte
Grimstad.

Ta en tur til Skåtøy!

September 2014 nr 42

Skåtøy Flaskepost

Redaktør: Linda Høyvarde

epost: linda-hoy@hotmail.com
mobil: 99234828

Hane på rømmen

En varm julkveld da Huseland-familien satt og spilte kort, skjedde det noe uventet. Tante Helene var for øyeblikket inne hos lille Jonatan for å høre hvorfor han ikke sov. Han var slettes ikke trøtt og kunne fortelle tante på Karmøy-dialekta si at det var en veldig rare lyd utenfor

vinduet.. Ho svarte at det sikkert bare var en sliten måke eller et rart innsekt som hadde våknet seint.. Jonatan trodde en kort stund på dette helt til vår store forbauselse...

Ute i hagen var det en hane. En bortkommen hane. Den var stor, mørk og dette ble en lengre kveld for mange. Vi ble mange i sving og plutselig kom Tina og Trond også

(med bur). Jøye meg, tenkte vi, kommer vi til å klare å fange denne hana. Tina kunne fortelle at han hadde vært på rømmen en stund og at den kom fra Ronny.

Vi satte alle kluter til, gammel som ung og målet var å lokke denne hana inn i buret.

Flere naboer kom og etter mye romstering frem og tilbake på knatt og hei, fikk vi omsider hana inn i buret. Kreativiteten og samarbeidet var på topp og hana ble lokket inn i garasjen til Cranner Lund hvor buret sto klart. Vi var om lag 15 personer involvert og regningen med estimert overtid og kveldstillegg kan sendes til Aas.

Det blei en god natt historie i seg selv og de lysluggede, sommerbrune små kroppene kunne legge seg med et ekte eventyr om hjertet.

Helene Huseland

Få et sunnere liv med Andre!

I forrige utgave nevnte vi at Andre Holter (27) ville dele noen av sine sunnhetstips med flaskepostens lesere. Og her kommer det!

-Jeg har holdt på med dette lenge sammen med Heidi, forteller Andre og refererer til det å ha et bevisst forhold til kosthold og trening.

Han sier videre at han synes det er gøy, spesielt det at man får noen igjen for det harde arbeidet.

I det daglige bruker Andre beina når han skal komme seg til jobb; han går til ferja de morgene han jobber, går fra ferja til jobb og fra jobb til trening på Family. På Family trener han mye variert, men synes dansing er det gøyeste.

-Jeg er veldig glad i å danse, og har vært med på salskurs, sier han.

Andre har konkrete tips om hva som må gjøres om du vil lykkes med et sunnere liv, og vil mer enn gjerne dele dem:

1. Spis havregrøt til frokost, du kan også spise en avocado.

2. Gå turer for å øke forbrenningen.

3. Ta gjerne med deg en varm lunsj på jobb, for eksempel omelett med skinke, tomater og litt chili.

4. Drikk mye vann i løpet av dagen!

5. Kaffe er bra.

Selv om Andre er påpasselig med hva han får i seg i uke-dagene, sier han at det er lov til å kose seg i helgene

– men alt med måte.

-Du kan ta en

Clausthaler, litt popkorn eller litt lakris. Eller du kan lage en fruktsmoothie, foreslår han.

Linda Høyvarde

Det skjer på Skåtøy

Skåtøy kafe & galleri

Høstens åpningstider

Ut september har vi helgeåpent:

Lørdager 13 -23

Søndager 13-20

I fra oktober har vi åpent annehver uke:

Lør 11. okt kl. 13 - 23

Søn 12. okt kl. 13 - 18

Lør 25.okt: 13 - Dugnadsfest/lukket arr. på kvelden kl 1830

Søn 26.okt : 13 - 18

NB! Ting skjer følg med på kafeens hjemmesider !

Lø 27 sep. Kl 18 på Lokalet ved Sangpoetene.

Grunnlovssjuileet markeres med "et uærbødig skråblikk på Dansktiden" i en kabaret med Birgitte Grimstad.

Lokalet serverer dansk mat og drikke (påmelding).

Velkommen Lokalstyret

Skåtøy Vel

On 1. okt kl 18 Brannøvelse på Skåtøybrygga

Ma 6 okt Båtopptak kontakt Trygve Braatø

On 15 okt medlemsmøte på Flerbrukshuset

To 23 okt BUK har flaskeinnsamling (sett ut tomgods ved postkassa)

Hilsen Skåtøy Vel

[Lese tidligere Flaskeposter?](#)

[Skole ?](#)

Skåtøy Kirke

Sø 12. okt kl.1130 Gudstjeneste v/ Bente Heibø
Modalsli og vikarorganist Terje Tollner

Velkommen i kirken

Ryggsekkane

Lø 10. okt er turen planlagt til Portør, men som vanlig med en Skåtøy tur i bakhånd hvis været skulle gå oss imot.

Til Portør er det start kl 10.00 fra Åsvikbrygga.

For påmelding kontakt Tor Olsen (eller sekretæren) - 92835057 i god tid med tanke på transport

Per m/bikkja.

Huskstua har startet opp på lokalet

Mandager kl 18 hver 14-ende dag,

29. sep,

13. og 27. okt

10. og 24. nov

Vanlig opplegg med godprat med kaffe, vafler gamle bilder og lykkehjul. Alle er hjertlig velkommen

Huskestua.

Månedens båe.

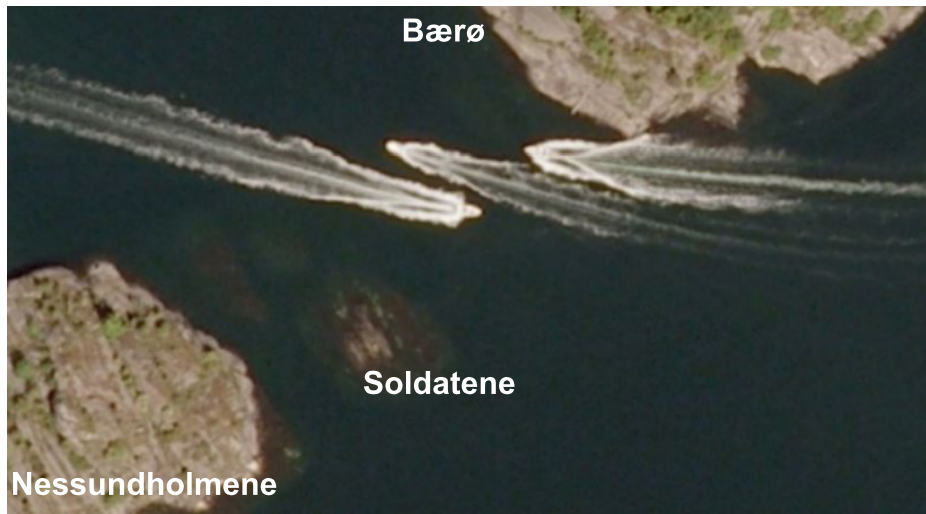
I Nessund, litt vest om midt i sundet ligger Soldatene. Soldatene er merket med en jernstake og er bare ved spesielt høyt vanne under.

Det er båtløp på begge sider. Før i tiden brukte de bofaste i Bråten, Kobbersmedbråten og Saltbutangen det vestre løpet som er smalere enn det østre.

Jeg kan aldri huske at noen har gått på.

Men så skjedde det i fjor. En langveisfarende, men meget båt-vant innflytter på Skåtøy kunne iakttas så godt som tørr oppe på skjæret midt på lyse dagen. Gratulerer som først, Duncan

arnfinn.

Lørdag 13/9 gikk ryggsekkturen til Valle

Tore og Kalle sto for transporten. I nydelig sol og stille vær dro vi ut fra Skåtøy brygga via Saueøysunda og Langgårdssund til Valle hvor vi startet turen i 'innlandet' til Grunnsund (Trosbyfjorden), derfra gikk vi opp til Trolldalen Kystfort hvor vi nøt utsikten og hadde en hyggelig rast.

Tilbake gikk vi kyststien langs vannkanten til Breisand og tilbake til Valle. Som vanlig en hyggelig passe lang tur, tusen takk til vår eminente guide (Tore). Tilbake i Valle fant vi Anne og Finn trygt plassert på restaurant terassen så vi lot oss lede til ett glass i solen (igjen).

Båtturen tilbake gikk indre leia i trangt farvann men helt uten dramatik, usedvanlig kjedelig da båteieren hadde skrytt uhemmet av at han aldri hadde 'subbet' med denne båten! Litt burde han gjort for å glede passagerene. Som vanlig ble det en liten oppsummering på kafeen.

Oktober turen (11/10) er planlagt til Portør men som vanlig med en Skåtøy tur i bakhånd hvis været skulle gå oss imot.

Per m bikkja

Mer informasjon om dugnadsfesten:

Dugnadsfest for alle festivalarbeidere på kafeen 25. okt kl 1830

. Påmelding: Ring eller send sms til Inger-Lise Thoresen tlf 90177628, innen 15. okt.

Det serveres skaldyrsuppe og et glass vin/øl til maten, som Stiftelsen spanderer.

Det blir musikk av Sondre

Stordalen og Erik Damberg.

De har et eget pubrepertoar, så her kan det bli både allsang og dans ut over kvelden!

Dette blir kun annonsert i flaskeposten!

Inger-Lise Thoresen

Klipp fra Facebook

Grethe Sofie Olsen 17. sept.

Hei igjen.

Takk for sist til dere som var med til Valle, nydelig tur i kjempfine omgivelser.

GAPAHUK

Som nevnt før, vi skal bygge gapahuk i blåløypa ved bålplassen.

Tillatelser fra grunneiere er i orden, takk til Ronni og Vidar.

Vi har fått stolper til reisverk av Arvid, vi håper å komme i gang så fort som mulig.....

Ja det blir dugnad, dere får nærmere beskjed.

Det må ryddes kratt rundt område.

Bålstedet må flyttes litt, stein til dette finner vi i område, dette bør gjøres før gapahuken.

Tore A. har sponset oss med en bålpanne, selvfølgelig til alles bruk.

Tor Dønvik

Siste nytt fra:

Medlemsmøter?

En av ambisjonene til ny leder/ styre i Vel-et er å bli flinkere til å ha medlemsmøter.

Det foregår mye på øya nå og mange (kanskje spesielt nyinnflyttede) kan få nyttig informasjon, stille spørsmål og bidra til debatt om våre aktiviteter nå og i framtiden.

Medlemsmøte:

On 15. okt kl 18 på flerbrukshuset.

Styret i Skåtøy Vel

VI VIL HA FLASKENE DINE!

To 23. okt kommer folk fra den supereffektive Barne- og Ungdomskomiteen (BUK) og henter alle

tomflaskene og boksene som hoper seg opp innerst i kjøkkenskapet.

Fint å bli kvitt dem. Og det er helt gratis! Bare sett dem ved postkassa. Om kvelden er de vekk. Og du sitter igjen med god samvittighet.

Vinflasker og andre flasker/bokser som det ikke er pant på, kan vi dessverre ikke ta imot.

Pengene vi får inn går til gode, nyttige og hyggelige formål for barn og unge på Skåtøy. Les for eksempel om turen til Den Lille Dyrehagen og Akvariet i Risør et annet sted i Flaskeposten.

BUK/ Simone og Ottar

Båtopptak.

Ma. 6. okt blir første båtopptak.

Vil du ha opp båten din denne dagen må du kontakte Trygve B. så tidlig som mulig.

Telefon 35991283/ 92057168 eller Bjørn Tore Finsrud 90081102.

Neste båtopptak blir sannsynligvis i første halvdel av november.

Mer info i neste Flaskepost.

Trygve Braato

Brannøvelse

!BRANNØVELSE!

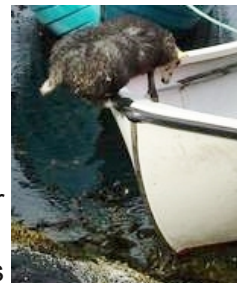
On 1. okt kl 18 på Skåtøybrygga

Teori og praksis med brannmesteren i Kragerø. Alle skal prøve Pulver-apparat ! Informasjon om og prøving av pumper.

OBLIGATORISK FRAMMØTE

(så godt som)

Brannvernkomiteen, Skåtøy Vel 2014

Sauer er ålreite dyr?

Liv Finstad fra RV forsvarte RV's landbrukspolitik med at «sauer er ålreite dyr» på 1980 tallet.

Før dette tok Skåtøy Vel tak i sin

fanesak, gjeninnføring av utryddede dyrearter på Skåtøy, de trivelige Pinnsvina var nemlig blitt søkk borte alle sammen.

I byråkratiet løses som kjent problemer ofte med å oppnevne komiteer, som ikke alltid gjør noe med saken. Så også med Pinnsvin-komiteen, som ble nedlagt etter 15 år uten resultater.

Mange års irritasjon over gjengroing av jorder, beiteland og stier på Skåtøy resulterte i fjor at Skåtøy Vel satte ned en ny komite "Saue komiteen".

Selv om sauer er ålreite dyr, så Skåtøy Vel at navnevalget ikke var heldig. Assosiasjoner med Pinnsvin-komiteen og sauers noe tvilsomme intellektuelle rykte borget ikke akkurat for den seriøsiteten denne saken har. Komiteen ble derfor døpt om til **Landskapsvernkomiteen** og de er nå i gang med sitt arbeide.

Tor Dønvik

Komiteen v/ Grete Olsen sier:

Landskapsvern burde interessere hele Skåtøy.

Vi har nå hatt et positivt møte med Erling Ballestad som har gitt oss mange gode råd ikke minst for hva som må til for å få et sikrest

mulig gjerde.

Vi har vært på befaring med Terje Mindrebø fra Skjærgårdstjenesten på statenes eiendom (områdene rundt Bjønnemyra) i forbindelse med at det er bevilget midler til rydding på statens eiendom på Skåtøy. Mindrebø lover at dette området skal være ferdig ryddet til våren og de er veldig positive til at vi ønsker å ha sauer der. Det skal også ryddes en sti gjennom skogen ut til Hellesengtjenna, hvor det blir laget en rasteplass med bord og benk med utsikt over tjenna mot Hellesengkollen.

Prøveprosjektet baseres på lån av sauer fra Ronny på Ås og prosjektet kjøres i regi av komiteen, så tusen takk til Ronny. Bruk av sau for å tilbakeføre tapt kulturlandskap er interessant for hele øya ,så går forsøksprosjektet bra er det sikkert mange andre grunneiere som kan tenke seg å gjerde inn deler av eiendommen sin for sauehold.

Dette er en genial måte å forhindre at øya vår gror fullstendig igjen av busk og kratt.

I skrivende stund gjenstår det en

viktig del, nemlig penger til gjerde. Et område på ca. 10 mål skal gjerdas inn i dette prøveprosjektet, og kostnadene til gjerde dreier seg om ca. kr 10000.

avslutter Grete Olsen

BLI MED TIL DEN LILLE DYREHAGEN OG AKVARIET I RISØR

Barne- og Ungdomskomiteen planlegger en tur for alle barn og ungdommer som synes det er moro med rare dyr og snodige fisker.

I Den Lille Dyrehagen ser vi lemurer, apekatter og slager.

I Risør møter vi svære sjøbeist, bittesmå stingsild og ekte norsk hai.

BUK spytter i kassa, så dette blir ikke dyrt. Men litt må nok de voksne bidra med. Mer info i neste nummer av Flaskeposten.

Sø 2. nov reiser vi, med ferge 10.40 og hjem igjen klokka 16.20.

Påmelding så raskt som mulig, senest 20.oktober, på SMS til Ottar: 40 60 88 84.

Har du plass til barn i bilen? Send SMS til Ottar.

Hilsen Ottar og Simone.

Fallopia japonica

I 1969 gikk det en grøsserserie på NRK i radioteateret:

Hørspillet "**I Trifidenes dager**" (For så vidt også nå en aktuell problemstilling for menneskeheten, med dagens genteknologi).

Kortversjon av den historien:

Menneskeheten blir rammet av en verdensomspennende katastrofe.

Det dukker opp spesielle lysfenomener som skader synet til alle som ser på.

Bill ligger på sykehus med bind for øynene. Han bevarer synet. Finnes det andre som kan se?

De få som kommer uskadde fra katastrofen prøver å bygge opp sivilisasjonen på ny, men blir kontinuerlig truet av de uhyggelige trifidene, som er vandrende og intelligente, men morderiske planter utviklet i laboratorier.

De er utviklet av mennesker, men kan ikke lenger kontrolleres

Fullt så ille er ikke planten "Fallopia japonica" som nå skal være observert på Skåtøy, men det er all grunn til å frykte brutale angrep fra disse uønskede vesenene i vår fauna.

I likhet med Trifider, Brunsnegler og annet djevleskap (som kommer fra fastlandet?) er de nesten umulig å ta knekken på. Plantene skal være observert i nærheten av Skåtøy kirke, av en ferierende bygartner fra Fredrikstad. Dette ble iallefall meldt til Liv Berit og Skåtøy Vel. Den spres i liten grad ved frø, men med rotskudd eller forflytning av plantedeler. Skal den lukes eller graves opp må, alle plante-deler forseglet i tett plast for transport og destrueres ved brenning.

Parkslirekne (Fallopia japonica)

på bildet, ser uskyldig ut med sine små blomster, men sjekk linken. Plantene kan bli over meterhøye.

Med all respekt for bygartneren har undertegnede ikke observert noe som ligner **Fallopia japonica** i nærheten av kirka, men tvert imot noe som minner om **Impatiens glandulifera** i veikanten. Den er også uønsket og svartelistet, men ikke så vanskelig å bli kvitt.

Impatiens glandulifera

er i tillegg vakker å se på, og med sans for ordspill ser vi at navnet passer godt for en som: "*utolmodig og gla på fer(d)a*" nærmer seg Skåtøy Kafe.

For ytterligere kartlegging av endringer i trusselbildet kommer skribentens kompetanse til kort.

De utallige botanisk interesserte kafebesøkende flaskepostleserne oppfordres herved til å ta saken videre.

Tor Dønvik

Skåtøy – sangpoetenes møtested

Lør 27. sep kl 18 på Lokalet
Dansk aften med Birgitte Grimstad

Sangpoetene arrangerer dansk aften med Birgitte Grimstads uærbødige skråblikk på danske-tiden. Det blir en historisk minikabaret ved grunnlovsjubileet 2014.

Kabareten er en historiefortelling med rikt islett av anekdoter, middelalderviser, skillingsviser, futeviser, dikt og eventyr – samt lysbilder av alle de rare danskekongene.

Lokalet har ansvaret for servering av dansk meny med godt drikke.

- Velkommen til en dansk helaften. Dørene åpner kl. 18.00.

Påmelding til Jens Harald,
e-post: sangpoetene@gmail.com,
SMS/tlf.: 95249200

Billettpris kr. 250,-. Medlemmer av Sangpoetene – billettpris kr. 150,-.

HUSK! Påmelding både til kabaret og mat. Dansk meny kr. 150,-.

Lør 15. nov Blueskveld på kafeen

Solokonsert med bluesgitaristen Daniel Eriksen på kafeen.

Sett av datoen nå. Mer informasjon kommer.

Sjekk: www.sangpoetene.no

Kontingent

Kontingent for 2014 vil bli sendt ut på e-post i løpet av september. Vi oppfordrer alle som ser verdien av et helårlig kulturtilbud på Skåtøy til å støtte Sangpoetene og betale kontingenten.

Medlemskap

Ønsker du å bli medlem, send en e-post til sangpoetene@gmail.com

Jens Harald

Kittelsens Pestafigur og Skåtøy

Da Theodor Kittelsen i 1900 endelig etter 10 års arbeid fikk utgitt sitt verk "Svartedauen" etter å ha fått det refusert av flere forlag, er gjennomgangsfiguren en gammel, krokete kjerring.

Slik framstiller han den forferdelige verdensomspennende pesten som oppsto i Kina i 1346 og som nådde Norge i 1349. Etter pestens herjinger var 2/3 av landets befolkning døde og det tok ca. 150 år før befolkningen var tilbake på samme nivå som før pesten.

Kittelsen hadde i mange år arbeidet med hvordan han i strek og ord skulle kunne framstille tragedien. Det fantes mange sagn og fortellinger om denne og Kittelsen var blant annet inspirert av Andreas Fayes Norske Folke-Sagn som utkom i 1843. Det var først da han kom til Skåtøy i 1889 og etter møtet med den gamle, utslitte husmannskona på tunet på Øvre Saltbutangen at ideen om framstillingen av pesten tok form.

Slik skriver han om møtet (Glemmeboken):

"Hun var liden, mager og kroget, ansiktet gulgrønt med sorte prikker. Øinene sjeled, var mørke og urolige og laa dypt i skallen, ret som det var kom der et uhyggelig, ondskapsfullt blink i dem, og saa virret de om til alle kanter, saa det var umulig aa faa tag i dem-

Hovedet rokket opp og ned. Munden løp rapt, skarp og bitter..... Hun var verre enn selveste Pesta, tænkte jeg. Og saa fik hun navnet."

Ingen av Kittelsens biografier tviler på at Pestafiguren har denne gamle slitte kvinnen som modell.

Kittelsens beskrivelse av et menneske er lite ærbødig, nærmest injurierende.

Hun bodde med familien sin høyst sannsynlig i Venvikkjær, eller Plassen som stedet heter i dag.

Det kan stemme med Kittelsens beskrivelse da han en gang fulgte etter henne hjem og da han seinere deltok i hennes begravelse.

Sistnevnte også hentet fra

Glemmeboken.

Det kan også stemme med samtidig offentlig folketelling (1891)

Kittelsens fikk i samtiden liten ære for og inntekt av Svartedauen.

Ettertiden har vurdert både forfatter og verk annerledes. I dag står verket i særstilling i norsk bokkunst. Det sies at Kittelsen nådde aldri høyere som svart-hvitt kunstner.

Arnfinn Jensen

Guldsmeihullet (august flaskepost) og Pesta nå er eksempler på gamle sagn og sanne historeier fra Skåtøy. Her er ikke veien til skrekk, gru og spøkelser lang. Tenk å møte Pesta på stien en mørk kveld...

Det fins mange flere lokale sagn og historier så;

Til leserne;

Kom med historiene, før de går i glemmeboka!

(red)